

22107
איסוף מכתב

חטיבת בריאות הציבור
המחלקה לסייעוד בבריאות הציבור
Department of Public Health Nursing

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

15 ספטמבר 2024
סימוכין: 602389724

לכבוד,
ועדת המכרזים
משרד הבריאות

הנדון: בקשה לקידום מיזם משותף עם עמותת אלבכור למען הקמת ספריות בטיפות חלב בחברה בדואית בנגב

החברה הבדואית בנגב מונה כ-300,000 תושבים. כ-140,000 הם תושבי עיירות ומועצות אזוריות, 75,000 תושבי עיר ו-86,000 חיים בשבטים. פעוטות בגיל הרך בחברה הבדואית בנגב הם פלח אוכלוסייה המקבל הכי פחות מענים, בחברה הכי מוחלשת במדינת ישראל. האוכלוסייה הבדואית ידועה ומוכרת כמתקשה בצריכת שירותים בתחומי החינוך, הרווחה והבריאות, למעט אלו הבסיסיים הניתנים בטיפות החלב. הסטטיסטיקה בחברה הבדואית היא שכ-66,000 ילדים בגילאי לידה עד שש המהווים 22% מהאוכלוסייה, כ-34,000 ילדים הם בגילאי לידה עד שלוש. רק כ-5% מכלל הפעוטות והתינוקות הבדואים נמצאים במסגרות מפקחות (NAS, 2023), לעומת כ-21% מהפעוטות היהודים והאחרים וכ-7% מהפעוטות הערבים במסגרות חינוך מפקחות (שנתון המועצה הלאומית לשלום הילד, 2023). למרות הגידול במספר גני הילדים ובמספר הילדים הלומדים בהם, 17.3% מן הילדים בגילים שלוש עד חמש ביישובים הבדואיים בנגב, שהם 4,469 ילדים, לא למדו בשנת הלימודים תשי"ף בגני ילדים. כשני שלישים מהילדים בגיל חינוך חובה שאינם לומדים בגנים מתגוררים במועצות האזוריות אל-קסום ונווה מדבר. כ-60% הם בגיל שלוש (ויסבלאי, 2020)¹

על פי נתוני הדוח הלאומי ההתפתחותי² של טיפות החלב (פברואר 2023) באוכלוסייה הבדואית נצפה שיעור הכישלונות הגבוה ביותר מבין האוכלוסיות האתניות השונים בתחומי השפה, החברה והמוטוריקה העדינה, ואף על פי כן, הדאגה החורית בקרב האוכלוסייה הבדואית היא הנמוכה ביותר. מהכרות אינטימית עם החברה הבדואית, אנו מניחות כי מקורה של הדאגה החורית הנמוכה וההישגים הנמוכים של ילדים בגיל הרך, הנקשרים עם אימהות שאינן משכילות/לומדות, נובעת מהתפיסה שילד בגיל הרך זקוק לאהבה בעיקר ומאמונה בלתי מסויגת בכוחה של מערכת החינוך לתת מענה לצרכים ההתפתחותיים-חינוכיים של הילד. חוסר המודעות לצרכים ההתפתחותיים של הילד בגיל הרך והתפיסה התרבותית שמניחה שאין צורך לדבר עם הילד עד שהוא מדבר, כמו גם לקרוא לו ספרים לפני כניסתו למערכת החינוך משפיעות גם הן על חוסר המוכנות בכניסה למערכת החינוך ופערים שהולכים ומתרחבים עם השנים מול קבוצת השווים מהחברה היהודית והערבית מאזור הצפון והמרכז.

¹ https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/9b2298cc-9fbc-11-8107-00155d0aee38/2_9b2298cc-9fbc-11-8107-00155d0aee38_11_16281.pdf

Department of Public Health Nursing
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 9446724
phnursing@moh.health.gov.il
Tel: 02-5080501 02-5080502

המחלקה לסייעוד בבריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 9446724
phnursing@moh.health.gov.il
טל: 02-5080502 02-5080501
פקס: 02-6474836
כתובת: רח' ירמיהו 39, ירושלים

חטיבת בריאות הציבור
המחלקה לטיעוד בבריאות הציבור
Department of Public Health Nursing

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

כחלק מהחלטת ממשלה 1279 לפיתוח חברתי כלכלי של החברה הבדואית בנגב, מינהל תכנון אסטרטגי וכלכלי במשרד הבריאות מעוניין לקדם מיזם משותף בתקציב כולל של 1,750,000 מלשי"ח לשנה, אשר מבקש לתת מענה לעיכוב בהתפתחות השפה בקרב ילדים בגילאי לידה עד חמש בחברה הבדואית בנגב. זאת מתוך תפיסה המשלבת עשייה מערכתית של משרד הבריאות עם עשייה קהילתית של אלבאכור, על סמך תשתיות קהילתיות מבוססות על פיתוח והעצמה של כוחות מקומיים בתחום האוריינות לגילאים אלה. התכנית פועלת במיזם משותף בין משרד הבריאות ועמותת אלבאכור במימון קרן יד הנדיב. שותפים נוספים הם המשרד לשוויון חברתי, משרד הרווחה, רשויות מקומיות ואזורים בחברה הבדואית בנגב, אשכולות נגב מזרחי ומערבי, גיוינט-אשלים, תכנית החומש לחברה הבדואית, מרכז ריאן לתעסוקה, מתני"ס רהט, אנשי עסקים מקומיים, אגיק מכון הנגב, קרנות בארץ ובח"ל, מתנדבים ועוד.

למכתב זה מצורפים המסמכים הבאים:

1. אישור אגף תקציבים
2. תוכנית תקציבית ותפוקתית מלאה
3. ייחודיות של עמותת אלבאכור
4. הצהרת מקורות מימון והיעדר התקשרות ממשלתית נוספת

מכאן, ולאור הנימוקים שהוזכרו לעיל, הרינו לבקש את אישור ועדת המכרזים לקידום הנושא באישור המיזם המשותף אל מול עמותת אלבאכור בסכום של 5,250,000 לשלוש שנים נח שהולכת ליישם תכנית מקיפה בתחום גיל רך מתוקף החלטת הממשלה 1279 בחברה בדואית בנגב לתקופה של שלוש שנים 01.07.2024-31.12.2026.

מרכז קרנות : 24000107

תקנה תקציבית : 24070950

בכבוד רב

אילנה גנס

אחות מפקחת ארצית שירותי בריאות הציבור

Department of Public Health Nursing
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 9446724
phnursing.@moh.health.gov.il
Tel: 02-5080501 02-5080502

המחלקה לטיעוד בבריאות הציבור
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 9446724
phnursing@moh.health.gov.il
טל: 02-5080502 02-5080501
פקס: 02-6474836
כתובת: רח' ירמיהו 39, ירושלים